

MØTEDOKUMENTER

Forskningsutvalget

24.08.2018

UNIVERSITETET I BERGEN

**Forskningsadministrativ avdeling
August 2018**

Universitetets forskningsutvalg

Fredag 24. august 2018
09:00 – 11:00
Kollegierommet
Muséplassen 1

Saksliste

- I. Godkjenning av innkalling og saksliste
- II. Protokoll fra møte 15. juni. mai
- III. Saker

FU 19/18	Prioriteringer i BOA-teamets søknadsarbeid Saksforelegg.
FU 20/18	Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen Saksforelegg, Vedlegg
FU 21/18	Etatsstyring 2018. Tilbakemelding fra Kunnskapsdepartementet. Saksforelegg, Vedlegg

Orienteringer

a.	Strukturendring NFR Muntlig orientering
b.	Evaluering av PES Muntlig orientering

Årshjul Forskningsutvalget

17.-18. September – Solstrand

- Ph.d.-kandidatsurvey
- Karrierebygging for yngre forskere
- Prioriteringer i BOA-teamets søknadsarbeid (oppfølging fra 24/8)

10. oktober

- Vitenskapelig ph.d. (skal styrebehandles 29/11)
- Policy for tilgjengeliggjøring av forskningsdata
- Horizon Europe – Kristof V
- Forskning i utdanning – arbeidsgruppe

28. november

- CV-bygging unge forskere
- Momentum-programmet

12. desember

• VÅR 2019

- 24. januar
- 14. mars
- 2. mai

Universitetets forskningsutvalg

Fredag 15. juni 2018

09:00 – 11:00

Kollegierommet

Muséplassen 1

Referat - utkast

I. Godkjenning av innkalling og saksliste

Det ble meldt en sak til Eventuelt: Om UiBs høringsarbeid i tilknytning til Rapport fra ekspertgruppe (Underdalutvalget) om «Stillingsstruktur ved universiteter og høyskoler»

II. Referat fra møte 24. mai

Referatet ble godkjent.

III. Saker

FU 13/18	Proposal Development Presentasjon ved Gabi Lombardo og John Deer, London School of Economics (LSE) presenterte mål, modeller og metoder for hevet kvalitet og økt antall søknader til H2020, slik det var blitt utviklet ved LSE. Færre søknader med større budsjett har over tid gitt både større inntekter og økt deltakelse. Presentasjonen vedlegges referatet.
FU 14/18	Internasjonalt forsknings-, innovasjons og policysamarbeid – gjennomgang Saksforelegg og vedlegg var utsendt med sakslisten. Bjørn Einar Aas innledet. Gjennomgangen vil gi oversikt over kostnader og resultater knyttet UiBs deltagelse i institusjonelle nettverk. Utvalget sluttet seg til den fremlagte tidsplan. Kartleggingen ferdigstilles i oktober og legges frem for utvalget i november 2018.
FU 15/18	Dialogmøter med fakultetene Saksforelegg ble utdelt i møtet. I visse saker kan være behov for en enda tettere dialog mellom fakultet og universitetsledelsen om oppfølging av viktige saker med utgangspunkt i fakultetenes forsknings- og forskerutdanningsmeldinger. Prorektor vil ta initiativ til separate dialogmøter med ledelsen ved hvert av fakultetene, sammen med avdelingsdirektør ved Forskningsadministrativ avdeling. Dialogmøtene vil gjennomføres i løpet av høsten 2018.
FU 16/18	Utllysning av Posisjoneringsmidler (POS) i 2018 Saksforelegg og vedlegg var utsendt med sakslisten. Det blir to søknadsfrister i høstsemesteret: 15. august og 1. oktober. Det blir åpnet for at fakultetene kan søke om midler til fagstrategiske tiltak.

FU 17/18	<p>Forslag til forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen</p> <p>Saksforelegg og vedlegg var utsendt med sakslisten. Det fremlagte forslaget vil bli omarbeidet slik at det i sin form er mer i samsvar med forslag til forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.). Forslagets faglige innhold skal ikke revideres.</p> <p>For Fakultetet for kunst, musikk og design er det avgjørende at forskriften vedtas av Universitetsstyret før de første kandidatene begynner 1.oktober.</p> <p>Det var enighet i utvalget om at forslagene om forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid og graden philosophiae doctor (ph.d.), begge behandles i Universitetsstyrets møte 27. september 2018.</p>
FU 18/18	<p>Tidsplan for forslag til endring i forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.)</p> <p>Vedlegg var utsendt med sakslisten. Det vises til utvalgets drøfting av sak 16/18 ovenfor, om at forslagen til nye forskrifter for UiBs doktorgrader begge skal behandles i Universitetsstyrets møte 27. september. Tidsplanen vil oppdateres i henhold til dette.</p>
Eventuelt	<p>Prorektor orienterte om UiBs høringsarbeid i tilknytning til rapport fra en ekspertgruppe (Underdalutvalget) om «Stillingsstruktur ved universiteter og høyskoler». Utkast til høringsuttalelse fra UiB vil bygge på momenter fra en diskusjon med dekanene. Utkastet sendes til fakultetene ultimo august. Prodekanene oppfordres til å komme med innspill og bidra i diskusjonen ved fakultetene.</p>
	<p>Prorektor takket Terje-André Kvinlaug for grundig arbeid som studentrepresentant og for hans innsats for å integrere studentene i utvalgets arbeid. Andreas Trohjell ble ønsket velkommen som ny studentrepresentant.</p>

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 24.08.2018
FU-sak: 19/18		Arkivsaknr.: /

Prioriteringer i BOA-teamets søknadsarbeid

Resultater i BOA-arbeidet

Tilstandsrapporten for høyere utdanning og forskning 2018¹ viser at UiB har hatt suksess med EU-satsingen, og ligger høyst blant universitetene i regnskapsførte inntekter fra Horisont2020 per faglig ansatt i 2017, jfr Khrono 26. juli² De regnskapsførte tallene reflekterer aktiviteten i prosjektene knyttet til NFR- og H2020-finansieringen pr år per faglig årsverk. Verdien av H2020-kontraktene pr faglig årsverk er et uttrykk for midler tildelt totalt (kontraktbeløp) for årstallene for søknadsfrist. Her lå UiB høyst i årene 2014-2016, mens UiO hadde en betydelig økning i 2017. Verdien av kontraktene er fortsatt høy men avtakende ved UiB sammenlignet med UiO. UiB ligger under NTNU og UiO i bidragsmidler fra NFR per faglig ansatt.

Tabell1: Regnskapsførte NFR og H2020 midler

	2014	2015	2016	2017
Regnskapsførte NFR-midler per faglig årsverk (1000 NOK)				
UiB	188	205	208	208
UiO	211	233	248	265
NTNU	182	203	216	233
Regnskapsførte H2020-midler per faglig årsverk (1000 NOK)				
UiB	31	33	36	48
UiO	37	42	44	40
NTNU	22	24	30	37
Verdien av H2020-kontrakter³ per faglig årsverk (Euro)				
UiB	6087	5843	5059	4130
UiO	4997	3714	3907	8415
NTNU	3233	3232	3274	3908

Kilde: DBH. Forskerårsverk og verdi av h2020-kontrakter hentet fra bakgrunnsdata til vedlegg til KDs tilstandsrapport 2018.

Den regnskapsførte aktiviteten på BOA-prosjektene har i 2017 hatt en økning på nærmere 9% i forhold til 2016 og UiB har gått fra 860 millioner kroner til 935 millioner kroner, en økning på rundt 75 millioner kroner. Den største økningen i aktivitet fra enkeltfinansieringskilde ser vi på finansieringen fra EU og her har vi en økning fra 76 millioner i 2016 til 102 millioner i 2017, altså rundt 26 millioner kroner.

I første tertial 2018 har vi totalt for alle finansieringskilder en positiv økning på 20 millioner kroner i perioden i forhold til samme periode i 2017. Dette lover godt og det ser ut til at UiB er på god vei til å nå milliarder i 2018.

¹<https://www.regjeringen.no/contentassets/eb4e02ae65134e42bba060e879536675/oppdatert-publiseringversion-tilstandsrapport-2018.pdf>

²[Bergen passerte Oslo på mest EU-midler](#)

³ Forskerårsverk tilsvarer beregningsgrunnlaget for regnskapstallene, og avviker fra tallene publisert i KDs tilstandsrapport.

Kunnskapsdepartementet følger gjennom den årlige etatsstyringen opp resultatene våre, og denne gang har de en uttalt forventning om at UiB arbeider videre med å styrke de gode resultatene fra EU, og da spesielt innen universitetets strategiske forskningsfelt⁴.

Organisering av det administrative støtteapparatet

BOA-teamet ble opprettet i 2016 med formål å videreutvikle og styrke den administrative støtten til søknader og oppfølging/drift av eksterntfinansierte prosjekter. Alle de større universitetene i Norge har egne funksjoner for søknad- og driftsstøtte, men organiseringen av tjenestene varierer mellom institusjonene. UiB er så langt den eneste organisasjonen som har organisert de sentraladministrative avdelingene i en samhandlingsmatrise (BOA-teamet) for å bedre arbeidsflyten i forskningsstøtten. NTNU har ikke en egen forskningsadministrativ avdeling, men har lagt det strategiske EU arbeidet inn under rektors kontor, og all søknadsstøtte og prosjektdrift ut til fakultetene. UiO har vært gjennom flere endringer de siste årene, men er nå tilbake til å være organisert i flere sentraladministrative avdelinger, inkludert et EU-kontor som i hovedsak gir strategisk støtte til H2020 arbeidet. Oppfølging av søknader og drift av prosjekt gjøres også her ved fakultetene.

Prioriteringer i BOA-teamets tjenester skal være forankret i den faglige ledelsen på institutt, fakultet og sentralt. BOA-teamets tjenester omfatter

- Søknadsstøtte og oppfølging av innvilgete prosjekter
- Kompetansehevingsaktiviteter knyttet til eksternt finansiering
- Utvikling av administrative verktøy knyttet til eksternt finansiering

Etter to års drift er det tid for å reflektere over hvordan BOA-teamets tjenester skal innrettes fremover. Hvilke veivalg teamet skal ta må ses i sammenheng med indre og ytre rammebetingelser. De indre betingelsene dreier seg om hovedlinjer og prioriteringer i UiB sin strategi med eksplisitte hovedmål⁵, samt de endringer som vil kunne komme i forbindelse med organisasjonsutviklingsprosesser i sentraladministrasjonen. De ytre betingelsene knytter seg til faktorer som EUs nye rammeprogram *Horizon Europe*, og strukturendringer i NFR.

I lys av dette ønsker vi å invitere Forskningsutvalget til en diskusjon om hvordan BOA-teamet skal innrette sine tjenester fremover for best mulig å bidra til å oppnå UiBs strategi og mål om økt eksternt finansiering og dermed styrket internasjonal forskning ved UiB. Vi ønsker å knytte diskusjonen til to tema:

- **Prioriteringer og veivalg for BOA-teamet**
- **Leveranser og tjenester**

Den faglige ledelsen legger premissene for BOA-teamets tjenester gjennom å ta forskningsstrategiske valg, og ved å utpeke finansieringsprogrammer og områder som fakultetene ønsker å prioritere. Det er viktig og nødvendig med et tett samarbeid mellom BOA-teamet, avdelingsdirektørene for avdelingene i BOA-teamet og faglig ledelse ved UiB. Innretningen av tjenester har både ressursmessige og budsjettmessige konsekvenser for de ulike avdelingene som bidrar inn i BOA-

⁴Etatstyring 2018. ePhorte sak 2016/10694-12

⁵ UiBs Handlingsplan for EU-finansierte satsninger 2016-2022, og UiBs strategiplan med en uttalt målsetting om økt BOA-finansiering.

teamet. Kartlegging av de administrative ressursene viser at rundt 35 personer er knyttet til BOA-teamet og arbeidet fra søknad til avslutning av prosjektet (vedlegg 1). Ressurser knyttet til arbeidet vil selvsagt sette noen premisser for hvilke prioriteringer som må gjøres og hvilket servicenivå BOA-teamet skal legge seg på.

Prioriteringer og veivalg for BOA-teamet

Hvilken støtte de enkelte prosjektene får fra BOA-teamet er avhengig av finansieringskilde og program/aktivitet. I dag gir BOA-teamet støtte til følgende søknader:

- Alle søknader til Horisont2020
- Søknader til NFR aktivitetene: SFF, SFI, FME, INFRASTRUKTUR
- Det kan også gis støtte til store og komplekse forskningsprosjekter som involverer flere institutter og/eller fakulteter og som innebærer betydelig egenandel fra UiB.

Tabell 2 viser anslagsvis hvor mange søknader som dekkes av BOA-teamets ansvarsområde for 2018 og fire år tilbake, i tillegg til antall FRIPRO-søknader. Tabellen viser at antallet søknader varierer fra år til år, men at det særlig i 2018 er ventet en stor økning i søknadstilfang.

Tabell 2 Søknadsaktivitet i BOA-teamets virkeområde 2014-2018⁶

	2014	2015	2016	2017	2018*
Totalt	137	113	148	113	198
partner	76	52	83	46	104
koordinator	61	66	73	67	94
NFR	11 ⁷	29 ⁸	35 ⁹	2	75 ¹⁰
H2020	126 ¹¹	84	113	96 ¹²	119
Andre¹³	-	-	8	15	4
FRIPRO	-	213	170	179	173

*estimert antall søknader basert på innmeldte initiativ pr juli 2018

Arbeidsmengden for BOA-teamet varierer med type søknader, der særlig SFF og H2020 koordinatorsøknader krever store ressurser.

I tidligere diskusjoner med FU har det vært diskutert om BOA-teamet skal ha en tydeligere rolle i flere søknadsprosesser enn det som gis i dag, som for eksempel FRIPRO. Særlig volumet på FRIPRO-søknader er høyt. BOA-teamet vil innrette sine ressurser mot de prioriteringer som er ønsket av faglig ledelse for å nå UiBs mål. Dette betyr imidlertid at dersom noen tjenester skal økes på ett område, må man diskutere om det skal reduseres på et annet. Dette kan gjøres på ulike måter:

⁶ Tall for antall søknader er ikke fullstendig for perioden 2014-2015. Opplysninger om NFR-søknader er basert på referater fra FU og Infrastrukturutvalget, UiBs og NFRs nettsider. FRIPRO er ikke en del av BOA teamets virkeområde, men lagt inn for å illustrere søknadsmengde.

⁷ Infrastruktur september 2014: 7 prosjekt som koordinator, ingen opplysninger om partnerprosjekt, SFI: 4 prosjekt

⁸ 29 SFF stage 1 søknader (oktober 2015)

⁹ SFF stage 2 mai 2016 (4 prosjekt), Infrastruktur frist oktober 2016 (12 UiB-koordinator, 20 partner)

¹⁰ Infrastruktur frist oktober 2018, SFI first november 2018. Både koordinator- og partnersøknader.

¹¹ For SC1 ble 2015 utlysningene registret som 2014, da fristen var oktober 2014. 2014: 50 koordinator-søknader, 76 partner

¹² Redusert antall utlysninger da 2017 var siste år i arbeidsprogrammet for 2016-2017.

¹³ Inkluderer ERA-Net, JPI, BFS, mm. Tall for 2014 og 2015 er ikke registrert.

- I. gi støtte til flere programmer, men være tydelig på hvilken form for støtte man skal gi («servicenivå»),
- II. gjøre prioriteringer innenfor programmer man allerede støtter
- III. Vurdere et tydeligere skille mellom søknadsstøtte fra BOA-teamet, og søknadsstøtte lokalt.

Punktene trenger ikke være gjensidig utelukkende, og det kan diskuteres kombinasjoner av alle punktene.

I) Gi støtte til flere programmer, men være tydeligere på hvilken form for støtte man skal gi («servicenivå»). En utvidelse av BOA-teamets virkeområde med flere program (for eksempel FRIPRO og BFS) vil ha implikasjoner, enten i form av et mer begrenset servicenivå eller behov for å øke kapasiteten i BOA-teamet. Det er naturlig at med en gitt ressurstilgang i BOA-teamet vil en økning i støtte til noen programmer føre til lavere kapasitet for andre program. Dersom FU ønsker at BOA-teamet skal utvide sin støtte til andre programmer enn det som pr i dag gjøres, må dette sees i sammenheng med punkt II og III under.

II) Prioriteringer innenfor programmer man støtter. Hvordan kan utfordringen servicenivå vs volum løses? BOA-teamet gir i utgangspunktet tilbud om lik støtte til søknader uten å vite hvor mange søknader som planlegges til de ulike fristene. Til noen frister er det et stort antall søknader som sendes, og det er ikke kapasitet til å gi alle full støtte. Ved store søknadsvolum har vi to alternativer:

- gi alle søknader samme og noe mindre intensiv støtte, eller
- prioritere noen søknader og gi disse støtte med full styrke.

Sistnevnte alternativ vil kunne gjøre disse søknadene mer konkurransedyktige; men streng prioritering krever både gode kriterier for prioritering samt et mandat og bistand fra faglig ledelse til å prioritere. Et eksempel på at dette kan være utfordrende er knyttet til støtte til Infrastruktursøknader til NFR. Etter skissefristen 15. mai ble det klart at det var 67 søknadsinitiativ fra UiB (22 koordinator og 45 partnersøknader). BOA-teamet har ikke kapasitet til å gi full støtte til alle disse søknadene, og det er derfor behov for en avklaring knyttet til hvilke søknader som skal prioriteres, og hvem som skal gjøre prioriteringene. Det er også viktig å påse at alle fakultetene får utnyttet BOA-teamets ressurser.

III) Vurdere et tydeligere skille mellom søknadsstøtte fra BOA-teamet, og søknadsstøtte lokalt.

a) Mobilisering: Så langt har UiB hatt en god suksessrate innenfor Horisont2020 og bør ha gode muligheter for å øke tildelinger både innenfor EU og andre eksterne finansieringskilder. Men for å nå UiB sine strategiske mål om å øke inntjening med 20 % og antall søknader med 50 % i forhold til FP7¹⁴, må UiB fortsette og styrke arbeidet med den kulturendring som trengs for å gjøre flere av våre fagmiljø rede og motivert til å søke H2020. Institutt og fakultetsledelse stimulerer i dag utvalgte forskningsmiljø til å søke eksterne midler, og mobilisering mot H2020 bør være en del av dette. Rådgivere ved FA kan bistå fakultetsledelsen til å peke på program og utlysninger som passer fakultetenes profil, og kan jobbe sammen med ledelsen for å identifisere aktuelle miljø. Det overordnede ansvar for mobiliseringen av fagmiljøene, må imidlertid ligge på den faglige ledelsen på fakultetene, og mye av arbeidet må foregå gjennom fakultets- og instituttledelse. Pr i dag varierer

¹⁴[Handlingsplan for EU finansierte satsninger](#)

det hvordan mobiliseringsarbeidet ved de ulike fakultetene gjøres, og denne oppgaven må også sees i sammenheng med eventuelle andre nye oppgaver for BOA-teamet.

b) Støtte store eller små søknader: Tildeling av noen få, store prosjekt kan ha stor betydning for den enkelte institusjon. De siste H2020 tall fra NFR viser for eksempel at UiO har hatt 32,6% økning i EU-tildelinger det siste året. Denne økningen skyldes i stor grad tildeling av to store prosjekt i 2017 (MSCA¹⁵ prosjekt, 9 mill € og FET¹⁶ Flagship- *Human Brain Project*, 5 mill €). Ved UiB differensieres det i dag ikke på prosjektenes økonomiske størrelse når søknader skal prioriteres, og det kan være verd å diskutere om støtte til få prosjekter med store økonomiske andeler til UiB skal prioriteres fremfor mange mindre prosjekt. En løsning er at BOA-teamet kan prioritere arbeid med få, store søknader som genererer en betydelig inntekt til institusjonen mens søknadsstøtte til enklere prosjekter som for eksempel RIA partnersøknader, og MSCA IF søknader legges til fakultet/institutt. En slik prioritering, basert på økonomisk størrelser, vil ikke nødvendigvis ta høyde for den faglige kvaliteten eller potensialet i en søknad.

Leveranser og tjenester

Servicebeskrivelser: I dag er mange av tjenestene som BOA-teamet tilbyr i søknadsfasen avhengig av kapasitet hos den enkelte ansvarlige rådgiver. Når søknadsvolumet øker ved UiB er det enda viktigere å få på plass gode beskrivelser av tjenestene, og det vil være til stor hjelp for rådgiverne i prioritering av arbeidet at det innføres servicebeskrivelser som tydeliggjør hvilken type hjelp den enkelte forsker kan forvente med søknaden. Slik sikrer vi også at samme type søknader innen samme program får likt tilbud om støtte. For BOA-avdelingene er dette også viktige verktøy for å planlegge bruk av ressurser inn i arbeidet. I første omgang vil BOA-teamet utarbeide servicebeskrivelser som også innebærer tidsfrister for søknadsfasen.

Kompetanseheving: Det er viktig å øke lokal kompetanse, både hos de administrativt og vitenskapelig tilsatte, og fakultetene etterspør nå flere kurs og kompetansehevingsaktiviteter fra BOA-teamet (for eksempel: Momentum, PostDoc training, Prosjektlederkurs etc). Dette er en langsiktig investering i UiBs unge forskere for å øke muligheter for mer eksternfinansiering av forskningen. Kompetanseoppbygging har også som mål å dyktiggjøre det lokale apparatet slik at lokale rådgivere kan ha primæransvaret for flere søknadstyper, f.eks. H2020 partnersøknader og MSCA-IF. BOA-teamet kan også bistå med å utarbeide maler og templatener slik at mer arbeid kan gjøres lokalt.

Diskusjon/kommentarer

BOA-teamet ønsker innspill og vurderinger fra Forskningsutvalget om videre prioriteringer for arbeidet vårt. Vi vil særlig be om tilbakemeldinger på følgende problemstillinger:

- *Hvilke søknadstyper og programmer bør BOA-teamet prioritere? Hvordan skal enkeltsøknader ved store søknadsvolum prioriteres? Skal BOA teamet prioritere arbeid med mobilisering foran søknadsstøtte?*
- *BOA-teamet kan sette av ressurser til kompetansebygging ute i miljøene slik at de enkelte fakultetene selv blir i stand til å håndtere det økende kravet til kvalitet i søknader fremover*

¹⁵Marie S. Curie Action

¹⁶Future and Emerging Technologies

gjennom sjekklister, maler og lignende. Hvilke behov har fakultetene knyttet til kompetanseheving i BOA-arbeidet, og hvordan skal vi skal legge til rette for en effektiv arbeidsdeling mellom BOA-teamet og de enkelte fakultet, slik at kompetansen heves og søknadsvolumet øker i tråd med faglig prioriteringer?

Vedlegg: Kapasitet i BOA-teamet

BOA-teamet består i dag av ca 35 personer fordelt på 5 avdelinger. I tillegg er det inne 2 personer fra SVT (25% årsverk totalt). Ikke alle i teamet jobber 100% med BOA-aktiviteter, så årsverk knyttet til BOA-teamet er kun et estimat. Alle endringer knyttet til leveranser og prioritering av program vil være knyttet til kapasitet i BOA-teamet, og på bakgrunn av de prioriteringer FU vil foreta vil det måtte foretas en ressursavklaring internt i BOA-teamet i samarbeid med BOA-avdelingsdirektørene.

Tabell 1: BOA teamets sammensetning og arbeidsområder* i prosjektfasen 2018

	Ressurser		mobilisering	søknad	kontrakt	oppstart	drift	avslutning
	Personer	Årsverk						
Kontrakts jurist	3	2,5						
Innovasjons-rådgiver	1	0,2						
Forskningsrådgiver	6	4,80						
Prosjektøkonom	9	7,5						
Universitetsbibliotekar	4	0,5						
HR-rådgiver	5	0,05						
Kommunikasjonsrådgiver	7	1,6						
RRI, etikk mm (SVT)	2	0,25						
Antall personer	37		*mørkegrønn farge indikerer stor grad av involvering, lysere farge tilsier mindre involvering					
Årsverk totalt	17,4							

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 24.08.2018
FU-sak:20/18		Arkivsaknr.: /

Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen

Fakultet for kunst, musikk og design (KMD) planlegger å opprette et ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid. Som en del av denne prosessen må universitetet fastsette *Forskrift for graden ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen*.

Forslag til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen hadde høringsfrist i starten av juni. Saken ble også lagt frem for Forskningsutvalget for diskusjon i møtet 11.06.2018. Både i høringen og i FU kom det en del innspill og tilbakemeldinger.

I høringsvaret fra KMD blir det kommentert at forslaget til forskrift er et godt og gjennomarbeidet dokument. Fakultetet har noen mindre innspill til presiseringer.

Det medisinske fakultet har også levert innspill i denne høringsaken. De har kommentert forslaget ut i fra perspektivet om at man må se forskriften *Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen* i sammenheng med *Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen*.

I FU ble det en diskusjon om harmonisering av forskriftene.

På denne bakgrunn ble det foretatt en ny gjennomgang av utkastet til ny forskrift der hovedformålet var en harmonisering av forslaget til kunst ph.d med forslaget til forskrift som foreligger for den reviderte vitenskapelige ph.d.

Når det gjelder formen, så er nå rekkefølgen på reglene og ordlyd endret i forslaget til kunst ph.d , slik at den har en likere form som forslaget til forskrift som foreligger for den reviderte vitenskapelige ph.d.

Videre er en del begreper harmonisert. Der forslag til Forskriften for den kunstneriske ph.d.-graden bruker *doktorgrad* og *doktorgradsutdanningen* nå er endret til ph.d.-grad og ph.d.-utdanningen og videre at begrepene *den kunstneriske ph.d.-graden* eller *ph.d.-graden* er endret til *den kunstneriske ph.d.-utdanningen* eller *ph.d.-utdanningen*.

Det som er faglig fundert for kunst ph.d.-graden er ikke endret. Saken er planlagt lagt frem for vedtak i universitetsstyret 27. september 2018.

Saken legges med dette frem for utvalget til drøfting.

Vedlegg:

- Utkast til forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen

Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen

Hjemmel: Fastsatt av universitetsstyret ved Universitetet i Bergen xx.xx.xxxx (dato) med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-3 og § 3-9

DEL I INNLEDENDE BESTEMMELSER

§ 1 Forskriftens virkeområde og begreper

§ 1-1 Forskriftens virkeområde

Forskriften gjelder for all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid.

For andre bestemmelser som regulerer forhold knyttet til ph.d.-graden, vises det til Lov om universiteter og høyskoler (UH-loven, 2005), Forskrift om Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring og om henvisningen til Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (Forskrift om NKR, 2017), Forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat (2006), Forskrift om grader og yrkesutdanning, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler (2005), Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (2010), NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (2017), Lov om organisering av forskningsetisk arbeid (2017) og European Charter for Researchers & Code of Conduct for the Recruitment of Researchers (2005).

§ 1-2 Forskriftens begreper

Ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid omtales heretter også som kunstnerisk ph.d.

Begrepene ph.d.-arbeidet og ph.d.-prosjektet benyttes om det arbeidet som gjøres innenfor avtalt periode mellom oppstart og avslutning, opplæringsdelen ikke medregnet.

Begrepene kunstnerisk ph.d.-resultat eller ph.d.-resultatet omfatter både det utøvende og det skapende kunstneriske resultatet og materialet som dokumenterer kunstnerisk refleksjon, som også omtales som refleksjonsdelen, jf. § 10-1.

Betegnelsen kunstnerisk resultat omfatter bare det utøvende eller skapende kunstneriske resultatet.

§ 2 Målsetting, innhold og omfang for ph.d. utdanningen

§ 2-1 Målsetting for ph.d.-utdanningen

Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere for kunstnerisk utviklingsarbeid av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til kunstnerisk innsikt og kompetanse, i samsvar med god akademisk skikk og etiske standarder.

Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med kvalifikasjonsrammeverket.

Forslag til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen - Endringer etter høring, oppdatert 16.08.2018

§ 2-2 Innhold i ph.d.-utdanningen

Ph.d.-utdanningens viktigste komponent er et selvstendig arbeid innen kunstnerisk utviklingsarbeid som gjennomføres under aktiv veiledning.

Den kunstneriske ph.d.-graden tildeles på grunnlag av:

- a) godkjent kunstnerisk resultat
- b) godkjent refleksjonsdel
- c) godkjent gjennomføring av opplæringsdelen, eventuelt annen godkjent faglig skoling eller kompetanse
- d) godkjent offentlig forsvar av det kunstneriske ph.d.-resultatet (disputas)

§ 2-3 Omfang av ph.d.-utdanningen

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) års fulltidsstudier og inkluderer en opplæringsdel av minimum 30 studiepoengs omfang.

§ 3 Ansvar for ph.d.-utdanningen

Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen. Universitetsstyret oppretter og nedlegger program for ph.d.-utdanningen ved det enkelte fakultet.

Rektor kan fastsette regler om utforming av programbeskrivelser. Fakultetet selv fastsetter og endrer programbeskrivelsen for det enkelte ph.d.-programmet. Med fakultetet menes organer på fakultetsnivå. Det skal legges til rette for tverrfaglig ph.d.-utdanning ved UiB.

Fakultetet selv kan vedta utfyllende regler til denne forskriften, særlig om temaer knyttet til opptakskrav, opplæringsdelen, opptaksvedtak og avtaleperiode.

Fakultetet selv fatter vedtak om opptak til ph.d.-program, om godkjenning av opplæringsdelen, om innlevert ph.d.-resultat er verdig til å forsvares for ph.d.-graden og om offentlig forsvar (disputas) kan godkjennes.

§ 4 Kvalitetssikring

Fakultetene skal kvalitetssikre ph.d.-utdanningen i tråd med Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Bergen.

DEL II OPPTAK

§ 5 Opptak

§ 5-1 Vilkår for opptak

For opptak til ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen må søkeren normalt ha en femårig mastergrad i aktuelt fagområde, jamfør beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverkets andre syklus. For opptak til kunstnerisk ph.d. skal mastergraden være i utøvende eller skapende kunst.

Fakultetet selv kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak, det gjelder også tilsvarende kunstnerisk kompetanse.

Fakultetet selv kan stille ytterligere krav til kvalifikasjoner etter kriterier som er åpent tilgjengelige og i tråd med UiBs rekrutteringspolitikk og faglige profil.

Forslag til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen - Endringer etter høring, oppdatert 16.08.2018

Søknad om opptak skal inneholde prosjektbeskrivelse og fremdriftsplan. Fakultetet fastsetter søknadsskjema og kan fastsette krav til ytterligere dokumentasjon.

Det skal normalt søkes om opptak til ph.d.-utdanning innen tre (3) måneder etter oppstart av det prosjektet som skal lede frem til graden.

§ 5-2 Opptaksvedtak

Vedtaket om opptak fattes av fakultetet selv. Vedtak om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden. Fakultetet kan fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten.

I vedtaket skal minst én veileder oppnevnes, ansvar for håndtering av andre behov som er skissert i søknaden plasseres, og avtaleperioden fastsettes med startdato og sluttdato. Startdato settes lik startdato for finansiering.

Opptak skal nektes om:

- a) avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av det kunstneriske ph.d.-resultatet,
- b) de immaterialrettslige avtaler som er inngått er så urimelige at Universitetet i Bergen ikke bør medvirke i prosjektet,
- c) søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett år av prosjektet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp i programmet.

§ 5-3 Ph.d.-avtalen

Opptak til Universitetet i Bergens ph.d.-utdanning formaliseres ved at en skriftlig avtale underskrives av kandidaten, veileder(e), institutt og fakultet kandidaten er tatt opp ved. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i avtaleperioden og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt og relevant fagmiljø. Avtalen skal legge til rette for at utdanningen kan gjennomføres til avtalt tid. Fakultetet selv fastsetter avtaleskjema.

For kandidater med finansiering fra, tilsetting hos eller andre bidrag fra en ekstern part, skal det, i tråd med fastsatte retningslinjer, inngås egen avtale mellom kandidaten, Universitetet i Bergen og den eksterne part.

I tilfeller hvor kandidaten skal ha tilknytning til utenlandske institusjoner, må Universitetet i Bergens retningslinjer for slikt samarbeid følges. Avtalen skal normalt foreligge sammen med ph.d.-avtalen.

§ 5-4 Avtaleperiode

Fakultetet selv kan treffe bestemmelser om maksimaltid for gjennomføring utenom lovfestede permisjoner og pliktarbeid.

Eventuell forlengelse av avtaleperioden må relateres til rettighet som arbeidstaker eller avklares spesielt i forhold til kandidatens finansieringsgrunnlag.

Ved lovhjemlede avbrudd forlenges avtaleperioden tilsvarende.

Fakultetet kan forlenge avtaleperioden etter begrunnet søknad. Ved innvilget forlengelse kan

Forslag til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen - Endringer etter høring, oppdatert 16.08.2018

fakultetet selv sette ytterligere betingelser.

Selv om avtaleperioden har opphørt, kan kandidaten søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden.

§ 5-5 Infrastruktur

Kandidaten skal ha til disposisjon nødvendig infrastruktur for gjennomføring av prosjektet. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur, tas av fakultetet. For kandidater med ekstern finansiering eller arbeidsplass inngås det avtale mellom Universitetet i Bergen og ekstern part i forbindelse med det enkelte prosjekt. Slik avtale skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

§ 5-6 Avslutning før avtalt tid

§ 5-6-1 Frivillig avslutning før avtalt tid

Kandidaten og fakultetet kan avtale at utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik avslutning skal det fastsettes skriftlig hvordan spørsmål knyttet til eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, utstyr, rettigheter til resultater mv. skal ordnes.

§ 5-6-2 Tvungen avslutning ved forsinkelse eller manglende fremdrift

Når ett eller flere av de følgende vilkårene er oppfylt, kan fakultetet selv vedta tvungen avslutning av utdanningen:

- a) Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen.
- b) Gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. § 8.
- c) Forsinkelse i fremdriften av prosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre til avtalt tid.

Tvungen avslutning etter reglene her kan bare vedtas dersom fremdriftssvikten eller forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv rår over.

Vedtaket etter denne paragrafen fattes av fakultetsstyret. Klager behandles av Den sentrale klagenemnda.

§ 5-6-3 Tvungen avslutning ved fusk på eksamen eller prøver og uredelighet

Vedtaket om tvungen avslutning på bakgrunn av fusk fattes av fakultetet selv etter innstilling fra grunnenhet. Vedtaket kan klages til Den sentrale klagenemnd.

Vedtaket om tvungen avslutning på bakgrunn av uredelighet fattes av fakultetet selv etter uttalelser i Redelighetsutvalget.

§ 5-7 Oppsigelse og avskjed

En kandidat som er tilsatt ved Universitetet i Bergen kan sies opp fra sin stilling som stipendiat når det er saklig grunn i virksomhetens eller kandidatens forhold, jf. statsansatteloven §§ 19 og 20, eller avskjediges i henhold til § 26.

DEL III GJENNOMFØRING

§ 6 Veiledning

Arbeidet med ph.d.-prosjektet skal foregå under individuell veiledning. Fakultetet, institutt og veilederne skal sammen sikre at kandidaten deltar i et aktivt fagmiljø.

§ 6-1 Oppnevning av veiledere

Kandidaten skal som hovedregel ha to veiledere. Én oppnevnes som hovedveileder. Veilederne oppnevnes av fakultetet selv og hovedveileder skal være oppnevnt på opptakstidspunktet. I tillegg kan det oppnevnes en eller flere medveiledere.

Hovedveilederen har hovedansvaret for oppfølging av kandidatens faglige utvikling og gjennomføring i samsvar med fremdriftsplanen.

Hovedveileder skal normalt være tilsatt ved det fakultet der kandidaten er tatt opp. Fakultetet kan oppnevne ekstern hovedveileder. I slike tilfeller skal medveileder være tilsatt ved fakultetet.

Medveiledere er fagpersoner som deler det faglige ansvaret for kandidaten med hovedveileder.

Alle veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende kunstnerisk kompetanse og være aktive innen sitt fagfelt. Hovedveileder skal ha kunstnerisk kompetanse på doktorgradsnivå innen relevant fagfelt. Minst en av de oppnevnte veilederne skal ha erfaring fra veiledning av kandidater på master- eller ph.d.-nivå.

Habilitetsreglene i forvaltningslovens andre kapittel, «Om ugildhet», §§ 6 til 10, gjelder for veilederne. Kandidat og veileder kan be fakultetet om å oppnevne ny veileder for kandidaten. Veileder kan ikke fratres før ny veileder er oppnevnt. Tvister om veileders og kandidats faglige rettigheter og plikter kan bringes inn av partene til behandling og avgjørelse ved fakultetet. Avgjørelse fra fakultetet kan påklages til den sentrale klagenemnda.

§ 6-2 Veiledningens innhold

Hovedveileder har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling og progresjon og skal være kandidatens primære kontakt.

Kandidaten og veiledere bør ha jevnlig kontakt. Universitetet i Bergens etiske retningslinjer skal ligge til grunn for veiledningsforholdet. Veileder har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling. Kontakthyppheten bør fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen, jf. § 8-1.

Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan, jf. § 5-1. Veileder plikter å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

Kandidat og hovedveileder skal snarest mulig og senest innen tre (3) måneder etter opptak sammen gå igjennom prosjektbeskrivelsen, budsjett og plan for opplæringsdelen, og vurdere eventuelle behov for justeringer. Betydelige endringer i prosjektbeskrivelsen skal godkjennes av fakultetet.

Veiledere skal gi råd om avgrensning av tema og problemstillinger og vurdere metoder og resultater, herunder dokumentasjons- og fremstillingsformer, og bidra til orientering i aktuell faglig diskurs. Kandidaten bør få veiledning i etiske spørsmål knyttet til ph.d.-arbeidet.

§ 7 Opplæringsdel

§ 7-1 Opplæringsdelens formål

Fakultetet har ansvar for at opplæringsdelen og arbeidet med prosjektet til sammen gir utdanning på høyt faglig nivå i henhold til internasjonal standard. Trening i formidling av resultater og innføring i etikk, teori og metode inngår som del av dette. Opplæringen skal sammen med ph.d.-arbeidet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i henhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

Dersom fakultetet ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal forholdene legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre institusjoner.

§ 7-2 Opplæringsdelens omfang

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen, bør ikke være eldre enn to (2) år ved opptaksdato.

Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent før den kunstneriske refleksjonen innleveres. Alle elementer som inngår i opplæringsdelen skal dokumenteres.

§ 7-3 Opplæringsdelens innhold

Opplæringsdelen skal gi stipendiaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med kvalifikasjonsrammeverket, og særlig rette seg mot dokumentasjon av refleksjon og resultater i kunstnerisk utviklingsarbeid, metodikk, prosjektutvikling og etikk, samt trening i formidling. Fakultetet fastsetter selv hvilke elementer som kan inngå i opplæringsdelen, krav til dokumentasjon og rangeringsregler for opptak til kurs eller emner på ph.d.-nivå som tilbys ved fakultetet.

Eksamener i opplæringsdelen er regulert av bestemmelsene om eksamen i Lov om universiteter og høyskoler samt forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Bergen.

Fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av opplæringsdelen. Fakultetet kan godkjenne at kurs og andre faglige aktiviteter gjennomført utenfor Universitetet i Bergen inngår i opplæringsdelen. Kurs på ph.d.-nivå ved annen institusjon skal godkjennes i samsvar med reglene i UH-lovens § 3-5, første ledd.

§ 7-4 Kandidatens rettigheter ved permisjon

Kandidater som har foreldrepermisjon fra ph.d.-utdanningen, kan likevel under permisjonstiden følge undervisning og avlegge eksamener i emner og kurs som skal inngå i opplæringsdelen, i tråd med Lov om folketrygd (folketrygdloven), kapittel 14, § 14-10, fjerde ledd og NAVs rundskriv til § 14-10, fjerde ledd, av 18.12.2006.

§ 8 Rapportering

I løpet av avtaleperioden skal kandidaten og hovedveileder, hvert år levere separate rapporter om framdriften av ph.d.-utdanningen på fastsatt måte og til fastsatte frister. Fakultetet går gjennom rapportene.

Kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for rapportering. Manglende eller utilfredsstillende framdriftsrapportering kan medføre tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtaleperiodens utløp. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.

Kandidat og hovedveileder skal i forbindelse med rapportering gå gjennom planen for prosjektet og

Forslag til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen - Endringer etter høring, oppdatert 16.08.2018

vurdere behov for justeringer. Betydelige endringer skal godkjennes av fakultetet selv.

Fakultetet kan ved behov kreve særskilt rapportering.

§ 9 Midtveiseevaluering

Hver kandidat skal gjennomgå en midtveiseevaluering. Midtveiseevaluering av ph.d.-arbeidet bør normalt finne sted i tredje eller fjerde semester. Retningslinjene for midtveiseevaluering fremgår av fakultetets programbeskrivelse.

Midtveiseevalueringen har som hovedformål å hjelpe kandidaten til å identifisere forhold som medfører risiko for at prosjektet stanser opp eller blir forsinket, samt å gi innspill som kan øke kvaliteten i arbeidet.

Fakultet, veileder og kandidat plikter aktivt å følge opp forhold som kan medføre fare for forsinket eller manglende gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at utdanningen, så langt som mulig, kan bli gjennomført innenfor normert tidsramme.

Kandidaten skal presentere sitt arbeid og bli evaluert av en gruppe på minst to personer som er oppnevnt av fakultetet. Evalueringsgruppen skal ta stilling til faglig status og fremdrift og skal gi tilbakemelding til både kandidaten, veilederen og fakultetet.

Dersom evalueringsgruppen rapporterer om vesentlige svakheter ved ph.d.-arbeidet, skal det iverksettes tiltak for å korrigere situasjonen.

§ 10 Krav til det kunstneriske ph.d.-resultatet

§ 10-1 Krav til det kunstneriske ph.d.-resultatet

Ph.d.-resultatet skal bestå av et kunstnerisk resultat samt materiale som dokumenterer kunstnerisk refleksjon. Det kunstneriske resultatet skal være et selvstendig arbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til nivå og etiske krav innen fagområdet.

Ph.d.-resultatet skal ligge på et nivå som gjør at det kan bidra til utvikling av ny kunnskap, innsikt og erfaring innen fagområdet.

Det kunstneriske resultatet kan bestå av en eller flere deler eller av en samling arbeider som utgjør et hele. Dersom det kunstneriske resultatet består av flere mindre arbeider, skal kandidaten gjøre rede for sammenhengen mellom dem.

Normalt skal bare arbeider som er produsert etter opptak i et ph.d.-program inngå, men unntaksvis kan tidligere arbeider benyttes dersom det har vært en forutsetning i prosjektbeskrivelsen.

Det kunstneriske resultatet skal være et kunstnerisk arbeid på høyt nivå når det gjelder originalitet, uttrykk, koherens og formidling. Det kunstneriske resultatet skal presenteres offentlig, jf. § 12-6.

Den kunstneriske refleksjonen skal dokumenteres i form av innlevert materiale, med en kritisk tilnærming til

- prosess med hensyn til kunstneriske valg og vendepunkt, bruk av teori og metoder, dialog med ulike nettverk og fagmiljøer mm.
- plassering og beskrivelse av eget kunstneriske ståsted og arbeid i forhold til det aktuelle fagfeltet, nasjonalt og internasjonalt
- bidrag til fagutviklingen i feltet, herunder eventuelle faglige nyvinninger

Forslag til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen - Endringer etter høring, oppdatert 16.08.2018

Kandidaten velger selv medium og form for refleksjonsdelen og for eventuell annen dokumentasjon.

Fakultetet bestemmer hvilke språk som kan benyttes for refleksjon og dokumentasjon.

§ 10-2 Fellesarbeid

Fakultetet bestemmer om et kunstnerisk ph.d.-resultat som er produsert av flere i fellesskap, kan innleveres til bedømmelse dersom de individuelle bidragene kan identifiseres.

For arbeider som er blitt til i samarbeid med flere samarbeidspartnere, skal kandidaten følge de normer for kreditering av medvirkning som er allment akseptert i fagmiljøet, i samsvar med Universitetet i Bergens retningslinjer for medforfatterskap og internasjonale standarder.

Med ph.d.-resultater hvor det inngår bidrag fra flere, skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidatens innsats i hvert enkelt arbeid. Både kandidat og alle bidragsytere skal skrive under.

§ 10-3 Arbeider som ikke godtas

Arbeider eller deler av et arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre de inngår som mindre deler av ph.d.-resultatet. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med prosjektet.

Bruk av offentliggjorte arbeider som er eldre enn fem (5) år ved opptakstidspunktet, kan ikke godtas. Fakultetet kan dispensere fra dette kravet dersom ekstraordinære forhold tilsier det.

Det kunstneriske ph.d.-resultatet kan bedømmes ved kun ett lærested, jf. § 11-1.

§ 10-4 Meldeplikt om resultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

Ph.d.-kandidater som er tilsatt ved Universitetet i Bergen har meldeplikt om arbeidsresultater med næringsmessig potensial som gjøres i arbeidsforholdet etter lov 17. april 1970 nr. 21 om arbeidstakeroppfinnelser, åndsverkloven 12. mai 1961 nr. 2 og kretsmønsterloven 15. juni 1990 nr. 27, samt andre arbeidsresultater som er omfattet av UiBs politikk for immaterielle rettigheter.

For kandidater med ekstern arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i avtale mellom Universitetet i Bergen, kandidaten og den eksterne arbeidsgiveren.

Regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner må være fastsatt i skriftlig avtale.

For kandidater uten arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i opptaksavtalen mellom Universitetet i Bergen og kandidaten.

DEL IV FULLFØRING

§ 11 Søknad om bedømmelse

§ 11-1 Grunnlag for bedømmelse

Kravene for å tildele den kunstneriske ph.d.-graden fremgår av § 2-2.

Forslag til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen - Endringer etter høring, oppdatert 16.08.2018

Søknad om bedømmelse av kunstnerisk ph.d.-resultat rettes til fakultetet.

Fakultetet selv fastsetter i programbeskrivelsen hvilken dokumentasjon som skal følge søknaden.

§ 11-2 Behandling av søknaden

Fakultetet behandler søknad om å få det kunstneriske ph.d.-resultatet bedømt. Søknad som ikke fyller fakultetets krav til søknaden skal avvises. Fakultetet kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få ph.d.-resultatet bedømt dersom det er åpenbart at det ikke holder høy nok kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

§ 11-3 Oppnevning av bedømmelseskommité

Når fakultetet selv har godkjent søknad om å få det kunstneriske ph.d.-resultatet bedømt, oppnevner den en sakkyndig komité på minst tre medlemmer som skal bedømme ph.d.-resultatet og disputasen. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer. Instituttet foreslår bedømmelseskommité.

Bedømmelseskommiteen skal normalt settes sammen slik at:

- begge kjønn er representert
- flertallet er uten hovedstilling ved Universitetet i Bergen
- ett av medlemmene, om mulig, er fra en relevant utenlandsk institusjon
- alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse
- flertallet i bedømmelseskommiteen er eksterne medlemmer
- minst to av medlemmene har relevant kunstnerisk kompetanse på førsteamanuensisnivå

Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt.

Fakultetet fastsetter prosedyre for oppnevning. Komiteens sammensetning skal begrunnes og vise hvordan den samlet dekker fagfeltet til ph.d.-arbeidet. Fakultetet utpeker en leder blant komiteens medlemmer eller i tillegg til komiteens medlemmer.

Oppnevnte veiledere og andre som har bidratt til ph.d.-arbeidet, kan ikke være medlemmer av bedømmelseskommiteen eller administrere den.

Fakultetet kan, når det er påkrevd, oppnevne et settemedlem til bedømmelseskommiteen.

Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité og har anledning til å innlevere skriftlige merknader, senest innen én uke etter at forslaget til sammensetning er gjort kjent for kandidaten.

§ 12 Bedømmelseskommiteens arbeid og behandling av innstillingen

§ 12-1 Bedømmelse av det kunstneriske ph.d.-resultatet

Bedømmelseskommiteen skal få tilsendt en redegjørelse for hva som skal danne grunnlaget for bedømmelsen, herunder plan for hvor, når og på hvilken måte det kunstneriske resultatet skal presenteres offentlig og når og i hvilken form refleksjonsdelen skal leveres.

Skjer den offentlige presentasjonen av det kunstneriske resultatet i form av konsert, utstilling, forestilling eller annen tids- og stedsbestemt visning, skal bedømmelseskommiteen normalt være samlet

Forslag til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen - Endringer etter høring, oppdatert 16.08.2018

til stede.

Materiale som dokumenterer kunstnerisk refleksjon leveres i henhold til prosedyre i programbeskrivelsen.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer er nødvendige for at det kunstneriske ph.d.-arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen underkjenne det.

§ 12-2 Bedømmelseskomiteens innstilling

Bedømmelseskomiteen avgir en begrunnet innstilling hvorvidt resultatet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Eventuelle dissenser eller individuelle uttalelser skal inngå i innstillingen, og de skal være begrunnet.

Komiteens innstilling oversendes fakultetet som forelegger denne for kandidaten. Kandidaten gis en frist på ti (10) arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis kandidaten ikke ønsker å fremme merknader, skal fakultetet snarest underrettes skriftlig om dette.

Kandidatens eventuelle merknader skal sendes fakultetet. Fakultetet selv fatter vedtak i saken.

§ 12-3 Retting av formelle feil

Et innlevert eller presentert kunstnerisk ph.d.-resultat kan ikke endres eller trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for ph.d.-graden.

Kandidaten kan likevel etter innlevering eller presentasjon søke om tillatelse til å rette formelle feil, men kun i refleksjonsdelen. Søknaden skal vedlegges en fullstendig oversikt over de feil (errata) som ønskes rettet. Fakultetet setter frist for søknad om retting av formelle feil. Retting av formelle feil kan bare skje én gang.

§ 12-4 Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter fakultetet selv vedtak om det kunstneriske ph.d.-resultatet er verdig til å forsvares.

Innstillingen og eventuelle dissenser skal begrunnes. Bedømmelseskomiteen kan kreve framlagt ph.d.-kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Dersom fakultetet selv finner at det foreligger begrunnet tvil om komiteens innstilling eller dersom komiteen avgir delt innstilling, kan fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser og individuelle uttalelser sendes til fakultet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten, som gis en frist på ti (10) arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom kandidatens merknader kan ha betydning for spørsmålet om det kunstneriske ph.d.-arbeidet kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultetsstyret.

§ 12-5 Søknad om ny bedømmelse

Et kunstnerisk ph.d.-resultat som ikke er funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i omarbeidet utgave. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Kandidaten skal ved ny søknad om bedømmelse opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt ved Universitetet i Bergen og ikke blitt funnet verdig til å forsvares.

Hvis et kunstnerisk ph.d.-resultat skal bedømmes i omarbeidet versjon, bør minst ett medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteen delta i den nye komiteens arbeid.

§ 12-6 Offentliggjøring

Det kunstneriske ph.d.-resultatet skal offentliggjøres.

Kandidaten skal levere en kortfattet skriftlig oppsummering eller fremstilling av ph.d.-resultatet på engelsk og norsk, eventuelt også på annet språk hvis dette er benyttet i hele eller deler av arbeidet. Fremstillingen skal offentliggjøres.

§ 12-7 Tilgjengelighet

Det kunstneriske resultatet skal presenteres offentlig ved fremstilling for bedømmelse. Refleksjonsdelen og eventuelt annet materiale som inngår i bedømmelsen, skal være offentlig tilgjengelig senest to (2) uker før dato for offentlig forsvar. Materialet gjøres tilgjengelig i den form det ble innlevert til bedømmelse, jf. § 11-1.

Dokumentasjon av det kunstneriske resultatet, sammen med refleksjonsdelen, skal arkiveres og gjøres tilgjengelig i et varig format.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av det kunstneriske ph.d.-resultatet med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring. Slik utsettelse kan finne sted for at Universitetet i Bergen og eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert ph.d.-utdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell patentering eller lignende. Ekstern part kan ikke stille krav om at hele eller deler av ph.d.-resultatet ikke skal kunne offentliggjøres, jf. § 5-2, 3. ledd.

Ved publisering eller offentliggjøring skal kandidaten følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for det offentliggjorte arbeidet.

§ 13 Disputas

§ 13-1 Offentlig forsvar (disputas)

Offentlig forsvar av det kunstneriske ph.d. resultatet skal finne sted innen to (2) måneder etter at fakultetet har funnet arbeidet verdig til å forsvares.

Tid og sted for det offentlige forsvaret skal kunngjøres minst ti (10) arbeidsdager før det avholdes.

Den komiteen som opprinnelig har bedømt ph.d.-resultatet, bedømmer normalt også det offentlige forsvaret. Det offentlige forsvaret skjer på engelsk eller norsk med mindre fakultetet godkjenner et annet språk.

Forslag til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen - Endringer etter høring, oppdatert 16.08.2018

Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal normalt være medlemmer av komiteen og utpekes av fakultetet.

Disputasen ledes av den fakultetet bemyndiger. Den som leder disputasen, gjør rede for innlevering og bedømmelse av ph.d.-resultatet. Deretter redegjør kandidaten for hensikten med og resultatet av ph.d.-arbeidet. Normalt er det førsteopponenten som innleder opposisjonen og andreopponenten som avslutter opposisjonen. Fakultetet kan eventuelt fastsette en annen oppgavefordeling mellom opponentene og mellom kandidaten og førsteopponenten. Etter at begge opponenter har avsluttet sin opposisjon, gis de øvrige tilstedeværende anledning til å kommentere ex auditorio.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet der den gjør rede for hvordan den har vurdert forsvaret av ph.d.-resultatet. Innstillingen skal konkludere med om disputasen anbefales godkjent eller ikke godkjent. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen vurderes som ikke godkjent.

§ 13-2 Godkjenning av offentlig forsvar (disputas)

Fakultetet fatter vedtak om godkjenning av offentlig forsvar (disputas) på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom fakultetet ikke godkjenner disputasen, kan kandidaten forsvare ph.d.-resultatet på nytt én gang. Ny disputas kan avholdes og bedømmes så vidt mulig av den samme komiteen som den opprinnelige.

§ 14 Kreering og vitnemål

§ 14-1 Kreering

På grunnlag av fakultetets vedtak om at opplæringsdelen og alle deler av ph.d.-prøven er godkjent, kreeres kandidaten til philosophiae doctor i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen.

§ 14-2 Vitnemål

Vitnemål utstedes av Universitetet i Bergen. På vitnemålet skal tittelen på det kunstneriske ph.d.-resultatet for oppnådd ph.d.-grad føres opp.

§ 15 Vedlegg til vitnemål (Diploma Supplement)

Universitetet i Bergen skal utstede vedlegg til ph.d.-diplomet i tråd med gjeldende retningslinjer for Diploma Supplement.

§ 16 Klage

§ 16-1 Klage over avslag på søknad om opptak, klage over vedtak om opphør av avtaleperioden, klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen

Avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av avtaleperioden og avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg. Den sentrale klagenemda er klageinstans.

§ 16-2 Klage over eksamen i opplæringsdelen

Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages etter UH-lovens §§ 5-3 «Klage over karakterfastsetting» og § 5-2 «Klage over formelle feil ved eksamen».

Forslag til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen - Endringer etter høring, oppdatert 16.08.2018

§ 16-3 Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent ph.d.-arbeid, prøveforelesning eller annen prøve over oppgitt emne, eller forsvar

Avslag på søknad om å få ph.d.-resultatet bedømt og vedtak om ikke godkjent ph.d.-resultat, eller forsvar, kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg.

Den sentrale klagenemnda er klageinstans, jf. UH-loven § 4-13, 4. Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes enkeltpersoner eller et utvalg til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelsen og de kriteriene denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

DEL V FELLESGRADER OG COTUTELLE-AVTALER

§ 17 Fellesgrader og cotutelle-avtaler

§ 17-1 Fellesgrader og cotutelle-avtaler

Universitetet i Bergen kan inngå samarbeid med en eller flere norske eller utenlandske institusjoner om samarbeid i form av fellesgrader eller cotutelle-avtaler.

I avtaler om fellesgradssamarbeid og cotutelle kan det gjøres unntak for de øvrige bestemmelsene, dersom det er nødvendig av hensyn til regelverket ved de samarbeidende institusjonene. Slike unntak skal, både enkeltvis og samlet, fremstå som fullt ut forsvarlige.

§ 17-2 Fellesgrader

Med fellesgrader menes et samarbeid mellom flere institusjoner der alle i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning, gradstildeling. Samarbeidet organiseres normalt i et konsortium og reguleres i avtale mellom konsortiedeltakerne. For fullført fellesgrad utstedes felles vitnemål i form av: a) et vitnemålsdokument utstedt av alle konsortiemedlemmene, b) et vitnemål fra hver av konsortiedeltakerne, eller en kombinasjon av a) og b).

Fellesgrader skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert, stabilt faglig samarbeid mellom institusjonen og minst en av de andre konsortiedeltakerne. Styret vedtar nærmere retningslinjer for fellesgradssamarbeid, herunder mal for samarbeidsavtaler.

§ 17-3 Cotutelle-avtaler

Med cotutelle-avtaler menes felles veiledning av kandidater og samarbeid om utdanning av kandidater. Cotutelle-avtalen inngås for hver enkelt kandidat og bør bygges på et stabilt faglig og institusjonelt samarbeid.

§ 17-4 Krav ved fellesgrader og cotutelle

Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at ph.d.-resultatet skal være offentlig tilgjengelig og krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes.

DEL VI DELEGASJON, OVERGANGSBESTEMMELSER OG IKRAFTTREDELSE

§ 18. Delegasjon

Fakultetets myndighet etter denne forskriften kan ikke delegeres til instituttnivå, dersom dette ikke eksplisitt er nevnt i forskriften.

§ 19 Overgangsbestemmelser

Kandidater som er tatt opp i Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, kan søke om å bli vurdert for opptak til program for kunstnerisk ph.d. § 5-2, siste ledd, c) gjelder ikke for kandidater som først er tatt opp i Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Ph.d.-graden i kunstnerisk utviklingsarbeid tildeles bare etter gjennomført ph.d.-program.

§ 20 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 24.08.2018
FU-sak: 21/18		Arkivsaknr.: /

Etatsstyring 2018. Kunnskapsdepartementets tilbakemelding til Universitetet i Bergen

Kunnskapsdepartementet har i brev av 29 juni 2018 gitt UiB departementets skriftlige tilbakemelding på bakgrunn av Årsrapport (2017-2018), Tilstandsrapport for høyere utdanning 2018, Nøkkeltall for statlige universiteter og høyskoler 2018 samt resultatrapporteringen til DBH. Tilbakemeldingen følger vedlagt.

Departementet forventer at Universitet i Bergen setter i verk nødvendige tiltak for å følge opp tilbakemeldingen.

Tilbakemeldingen omtaler bl.a. Open Access, det nye forskningsselskapet NORCE, oppfølging av Humaniorameldingen (Humaniora i Norge), samt tverrfaglighet, innovasjon og EU-finansiering. Alle disse temaene er aktuelle i UiBs oppfølging,

Prorektor vil innlede til drøfting.

Etatsstyring 2018

Tilbakemelding til Universitetet i Bergen (ikke møte)

Profil og utviklingsstrategi

Universitetet i Bergen (UiB) er et internasjonalt anerkjent universitet med stor faglig bredde. UiB har sterke miljøer innenfor sine strategiske satsingsområder marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer. I regi av strategien *Hav, Liv, Samfunn* har UiB engasjert alle fakulteter og gjennomført en nyorganisering av de tre satsingsområdene, med etablering av kunnskapsklynger.

Universitetet utvikler seks kunnskapsklynger innenfor helse, media, marin, klima, energi og teknologi, og middelalderforskning. Klyngene baseres på tverrfaglig samarbeid for å løse komplekse utfordringer og legger til rette for samarbeid med eksterne partnere blant annet i næringslivet og øvrig samfunnsliv.

UiB er en drivkraft i nasjonal sammenheng for oppmerksomhet på FNs bærekraftsmål i høyere utdanning. UiBs nye servicesenter, Internasjonalt senter, skal styrke tjenestene til inn- og utreisende ansatte og studenter, og være en pådriver for internasjonalt samarbeid.

Ved å samle Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHiB) og Griegakademiet har UiB fått et nytt Fakultet for kunst, musikk og design. UiB vil med dette bli en viktig drivkraft for kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og utdanning, som også vil styrke Bergens posisjon som kulturby.

En nylig vedtatt masterplan for areal legger opp til en omfattende satsing på nybygg og rehabilitering ved UiB frem mot 2040.

I 2018 inngikk UiB en utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet med følgende utviklingsmål:

- UiB skal utvikle flere ledende forskningsmiljø. Alle fakultetene skal ha forskningsmiljø i verdensklasse og flere fagmiljø av høy internasjonal standard
- UiB skal ha en internasjonalt ledende posisjon innenfor universitetets strategiske forskningsfelt marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer
- UiB skal styrke utdanningskvaliteten
- UiB skal være en pådriver for innovasjon, næringsutvikling og omstilling i offentlig sektor

I årsrapporten for 2017 synes utviklingsmålene å være godt integrert i institusjonens virksomhetsmål. I tillegg legger universitetet opp til en revidering av sin strategi i 2018. Målene i utviklingsavtalen skal realiseres innen våren 2020 og første dialog om utviklingsavtalen er etatsstyringsmøtet våren 2019.

Forsknings- og høyere utdanningsministeren har fem prioriterte områder denne stortingsperioden: kvalitet i høyere utdanning, lærerutdanning, øke næringslivets innsats og involvering i forskning, grønt skifte og digitalisering.

Resultater og måloppnåelse

- **Kvalitet i høyere utdanning**

UiB har som hovedmål å tilby internasjonalt anerkjent forskningsbasert utdanning, med høy faglig kvalitet og vekt på danning, kritisk refleksjon og etisk bevissthet. Våren 2017 ble handlingsplanen for kvalitet i utdanning vedtatt, blant annet som oppfølging av Meld. St. 16 (2016–2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*. Det fremgår av planen at UiBs kvalitetssikringssystem skal revideres i 2018 for å gjøre dette til et godt verktøy for systematisk evaluering og utvikling av utdanningene. Departementet forventer i den forbindelse at en større gjennomgang av studieprogramporteføljen. Som en del av det pågående kvalitetsarbeidet, forventer departementet å se tydelige resultater i form av reduksjon i frafall og økning i kandidater som fullfører på normert tid. Vi ber om at universitetet i neste årsrapport legger ekstra vekt på omtalen av både problembeskrivelse/analyse og målrettede tiltak som er iverksatt for å bedre studiegjennomføringen.

Departementet merker seg at UiB har opprettet et meritteringssystem for utdanning. Det er positivt at fem undervisere ved MN-fakultetet ble tildelt status som Fremragende underviser i 2017, og at ordningen skal videreføres til alle fakultetene. Departementet merker seg at gjennomføringen på normert tid for bachelor-, master- og ph.d.-utdanningene har gått opp, men gjennomføringen på bachelorutdanningene er fortsatt lav. Departementet registrerer at UiB bruker tildelte midler til studieplasser i IKT til å øke opptaksrammene i viktige fag som datasikkerhet, informatikk m.m. Det er bra og departementet forventer at IKT-studieplassene som Stortinget har bevilget midler til, følges opp.

Det er fortsatt en ubalanse mellom inn- og utreisende studenter i 2017, og antallet registrerte utvekslingsstudenter har gått noe ned. Departementet forventer at universitetet ser på denne ubalansen og at antallet utreisende studenter tar seg opp igjen. Andelen utreisende Erasmus+ studenter sank noe fra 2016 til 2017, men UiB ligger fortsatt godt over snittet i sektoren. Departementet forventer videre satsing på Erasmus+.

Departementet kommenterte i fjorårets tilbakemelding at kandidattallene for de fleste helsefagutdanningene ikke var oppfylt, og forutsatte at UiB igangsatte tiltak. Departementet noterer at de fleste kandidatmålene heller ikke i år er oppnådd, og legger til grunn at det i kommende årsrapport rapporteres på hvilke tiltak som settes inn for å nå disse målene.

Universitets- og høyskolesektoren har en nøkkelrolle i å ruste kandidatene for et arbeidsliv i kontinuerlig omstilling, både gjennom grunnutdanning og videreutdanning på sine områder. Institusjonene må samarbeide med arbeidslivet om utvikling av relevante tilbud og tilpassede læringsformer. Det er viktig at institusjonene finner en form på Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) som løser det regionale samfunnsoppdraget. UiB og Høgskulen på Vestlandet har fått anledning til å integrere RSA i Regionalt kompetanseforum.

UiBs satsing på tverrfaglighet også innenfor etter- og videreutdanningstilbudet er positivt. Departementet regner med at innsatsen fortsetter for å videreutvikle EVU-tilbud innenfor UiBs strategiske profilområder og klyngesatsinger gjennom den nye handlingsplanen for etter- og videreutdanning.

- **Lærerutdanning**

UiB har nådd kandidatmåltallene for lektorutdanningen, men ikke innenfor PPU selv om det har vært en positiv trend fra 2016. Departementet forventer at også måltallene for PPU nås. UiB opplyser at en gjennomgang av lektorutdanningen skal prioriteres, og at det i løpet av 2017 er gjort tiltak i form av endret opptaksmodell som forventes å gi ytterligere bedring i antall kandidater i 2018.

Departementet ser positivt på at UiB skal styrke samarbeidet med Høgskulen på Vestlandet (HVL) om lærer-/lektorutdanning på Vestlandet. UiB har forpliktet seg til å samarbeide med HVL om lærerutdanning ved å tilby fag til hverandre der institusjonene har komplementær kompetanse. Samarbeid om FoU og videreutdanning skal utvikles videre. Det er etablert et samarbeidsorgan som skal sørge for fremdrift i dette samarbeidet.

- **Humaniora**

Departementet viser til Meld. St. 25 (2016–2017) *Humaniora i Norge* og omtalen av denne i tildelingsbrevet for 2018. Det er positivt at UiB har inngått en samarbeidsavtale med Universitetet i Oslo for å styrke forskning og utdanning i humanistiske fag. Departementet ser det også som positivt at UiB har som mål om å utvide porteføljen til Bergen Teknologioverføring AS (BTO) blant annet ved å styrke humanioraprofilen.

Arbeidet med oppfølging av FNs bærekraftsmål vil være et sentralt element i universitetets utdanningsprogrammer og forskningsstrategier. Humaniora er en underutnyttet ressurs i å løse viktige samfunnsutfordringer, og derfor vil humanioradimensjonen kunne være en viktig del av oppfølgingen av bærekraftsagendaen. Departementet vil også følge med på humanistenes søkning til Forskningsrådet og Horisont 2020 de neste årene.

- **Forskning og innovasjon**

Forholdet til regionalt næringsliv er viktig, og departementet anerkjenner universitetets rolle i flere verdensledende næringsklynger. Departementet har forventninger til at etableringen av det nye forskningsinstituttet NORCE har positive effekter på forskning og innovasjon på Sør- og Vestlandet. Det forventes økt grad av samarbeid både mellom forskningsmiljøene og mellom eierinstitusjonene (UiA, UiS og UiB). Videre har departementet merket seg at UiB gjør en innsats for å involvere både bachelor – og masterstudenter i innovasjonsprosjekter, for eksempel gjennom samarbeidsavtalen med IBM om teknologiutvikling og innovasjon.

UiB har verdensledende miljøer innenfor sine satsingsområder, og UiBs forskere er blant de mest siterte i Norge. UiB viser imidlertid til nedgang i publiseringspoeng per ansatt. UiB viser en svak nedgang i tildeling fra Forskningsrådet fra 2016 til 2017 totalt sett, men en økning i fri prosjektstøtte i samme periode. UiBs søkning og tilslag i Horisont 2020 viser en positiv utvikling de senere årene, med en kraftig økning fra 2016 til 2017. Tildelingene viser en balanse mellom pilar 1 (eksellens) og 2 (samfunnsutfordringene), men med lav uttelling på pilar 3 (industrielt lederskap). Departementet forventer at UiB arbeider videre med å styrke resultatene, spesielt innenfor universitetets strategiske forskningsfelt. Dette sammenfaller også godt med prioriteringene i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

Per 1. oktober 2017 hadde UiB 19,7 færre årsverk i rekrutteringsstillinger ved MNT-enhetene enn antall mottatte stillinger med MNT-øremerking siden 2014. Dette er en økning i underoppfyllingen av MNT-stillinger på 6,4 årsverk siden 2016. Kunnskapsdepartementet forventer at UiB fyller alle de øremerkede MNT-stillingene.

Det er viktig at god tilgang til vitenskapelig litteratur for norske forskere kan opprettholdes på en måte som er økonomisk bærekraftig for institusjonene. Det er ønskelig med mer og bedre bruk av forskningsresultater i næringslivet, i offentlig sektor og blant allmennheten. Norske forskeres datasett bør være enkle å finne, gjenbruke og videre bruke for andre forskere, forvaltning og næringsliv. Departementet forventer derfor at UiB fortsetter å arbeide aktivt for å fremme åpen publisering, øke deponeringen av artikler i vitenarkiver og bedre tilgjengeliggjøringen og tilretteleggingen av forskningsdata for gjenbruk og videre bruk. Tilstandsrapporten viser at UiB har potensial for vekst på arkivering av publikasjoner i vitenarkiv.

Digitalisering

UiB har jobbet godt med digitalisering blant annet gjennom en flerårig og strategisk satsing på digitalisering i bredden av institusjonens virksomhet. UiB viser at institusjonen tar strategiske grep for å utnytte mulighetene som ligger i digitalisering både innenfor forvaltning og administrasjon, og i utdanningsvirksomheten gjennom for eksempel e-læringstilbud og satsinger som Digital læringslab. Arbeidet bør støtte opp under digitaliseringsstrategien for universitets- og høyskolesektoren.

IKT-sikkerhet: Det er positivt at UiB har etablert et Styringssystem for Informasjonssikkerhet (SIS). UiB opplyser at IT-sikkerhetsstrategien innebærer at det er etablert et internkontrollregime for informasjonssikkerhet. KD forutsetter at internkontrollen med informasjonssikkerhet etterleves i praksis.

GDPR: Stortinget vedtok ny personopplysningslov 28. mai 2018. EUs personvernforordning (GDPR) Det nye personvernregelverket gir enkeltpersoner sterkere rettigheter og virksomhetene noen nye plikter. Det blir bl.a. strengere krav til risiko- og konsekvensutredninger, plikt til å føre protokoll over alle behandlingsaktiviteter og å bygge personvern inn i nye IKT-løsninger. Departementet forutsetter at UiB tilpasser rutiner og iverksetter tiltak som sikrer etterlevelse av det nye personvernregelverket. Nyttig informasjon finnes på UNINETTs og NSDs hjemmesider.

God ressursbruk og forvaltning

Avbyråkratisering og effektivisering: Departementet har merket seg prosjektet #ORG2022 og at UiB skriver i årsrapporten at det fortsatt er et utløst potensial i å ta ut gevinster av ny teknologi og at målet er at effektiviseringen primært skal tas ut gjennom reduksjon i administrative stillinger. Departementet forventer at det rapporteres om effektene av dette i årsrapporten for 2018.

Administrativt samarbeid: Departementet har videre merket seg at UiB deltar og leder det etablerte BOTT-samarbeidet sammen med UiO, NTNU og UiT. Samarbeidet skal styrke institusjonene på administrative- og tekniske tjenester. Departementet ser positivt på dette.

Personell: Departementet anerkjenner tiltakene som er gjort for reduksjon av midlertidighet. Vi ser at midlertidigraten fortsatt er altfor høy, og forutsetter fortsatt fokus på reduksjon.

Campusutvikling: Bygningers verdiskapning for sektoren er knyttet til i hvilken grad campus legger til rette for og støtter institusjonenes strategi og måloppnåelse. Institusjonen er ansvarlig for at arealene brukes på best mulig måte. Nye læringsformer, arbeidsformer og arbeidsredskaper, ikke minst innenfor IKT, krever og legger til rette for nye måter å planlegge og sikre arealeffektivitet. Departementet har mottatt UiBs Masterplan for Areal 2018 – 2040. Det er nyttig at UiB har etablert en slik overordnet plan for utvikling av campusområdene fremover. I det videre arbeidet med utvikling av campus forventer departementet at UiB fortsatt bruker funksjons- og behovsanalyser som legger til rette for en fremtidsrettet og god utnyttelse av campus når det er behov for endringer

Departementet merker seg at UiB har løst flere utfordringer på infrastruktur- og byggsiden de seneste årene, det er positivt at universitetet har et aktivt forhold til universell utforming. Videre merker departementet seg at universitetet ser utvikling av campus Årstad/Møllendal i sammenheng med utvikling av kunnskapsklyngen Helsecampus Årstadvollen. Campus Nygårdshøyden skal også videreutvikles både gjennom rehabilitering og oppfølging av nye planer knyttet til utvikling av kunnskapsklynger. Departementet ser også at UiB samarbeider med Statsbygg om videreutvikling av bygningsmessige løsninger for Fakultet for kunst, musikk og design.

Universitetsmuseet: Departementet anerkjenner UiBs arbeid med å sikre samlingene ved museet. Vi ser imidlertid med bekymring på tallene i tilstandsrapporten på vannskaderisiko og på rutiner og beredskap. Vi merker oss også at UiB har et stort forbedringspotensial på registrering av objekter/samlinger på web. Departementet har forståelse for belastningen tyveriet av 400 gjenstander fra vikingtiden har hatt på UiB. Vi anerkjenner ny beredskapsplan som følge av hendelsen.

Tiltak for å forebygge seksuell trakassering: Det har vært mye oppmerksomhet om trakassering, særlig seksuell trakassering, i academia. I universitets- og høyskolesektoren er det skjeve maktforhold, både mellom ansatte, mellom ansatte og studenter og mellom studenter, som innebærer særlig risiko for trakassering. Lovverket slår fast at studenter og ansatte skal ha fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø. Departementet mener universitets- og høyskolesektoren har tatt problemene på alvor, bl.a. er det gjennom Universitets- og høgskolerådet etablert en arbeidsgruppe for arbeidet med å bekjempe trakassering. Departementet forventer at alle universiteter og høyskoler fortsetter arbeidet med å bekjempe trakassering.

Øvrige tilbakemeldinger

Læringer: KD gratulerer UiB med utmerkelsen årets statlige lærebedrift i 2017. UiB har økt antall læringer kraftig fra 2015 til 2017. I tillegg er tilbudet av lærefag økt fra to til seks godkjente lærefag. Dette er meget bra og departementet forventer ytterligere øking i antall læringer fremover.